

MARIJ (Model Architectuur Rijksdienst)

Wat is MARIJ?

MARIJ biedt een samenhangende architectuur voor de Rijksdienst. Het domein Rijksdienst zoals gehanteerd in MARIJ bestaat voornamelijk uit de kerndepartementen (ministeries) en hun aansturingrelaties met uitvoerende diensten en Rijksinspecties. Toekomstige ontwikkelingen kunnen in potentie leiden tot uitbreiding van het domein met de bedrijfsfuncties en organisaties uit de subdomeinen 'Uitvoering' en 'Rijksinspecties'.

Wat is het doel van MARIJ?

MARIJ biedt een houvast om vanuit de concerngedachte de samenwerking tussen en binnen delen van de Rijksdienst te verbeteren. MARIJ vormt daarmee een stuur-instrument voor de vernieuwing van de Rijksdienst.

Voor departementale en Rijksbrede projecten geeft MARIJ invulling aan:

- Ontwerprichtlijnen
- Samenhangende positionering en kader voor besluitvorming
- Toetsingskader
- Instrument voor risicobeheersing en ter ondersteuning van de inkoop
- Governance overheid en Rijk

'MARIJ, één concern, één basis'

Opdrachtgever

Het Directoraat Generaal Overheid Bedrijfsvoering Rijksdienst (DGOBR), Directie Informatievoorziening Rijksdienst is opdrachtgever. Team MARIJ voert uit.

Wat is de scope?

MARIJ beschrijft een uniform bedrijfsfunctiemodel (BFM) voor de Rijksdienst. Dit model is organisatieonafhankelijk, generiek en toepasbaar op de Rijksdienst als geheel en op individuele ministeries. Het BFM kan worden gezien als de basis voor gezamenlijke afspraken over de Rijksdienst als concern.

NORA en MARIJ

MARIJ maakt deel uit van de 'architectuurfamilie' en kan gezien worden als 'dochter' van NORA. Andere dochters zijn PETRA (provincie), GEMMA (gemeenten) en WILMA (waterschappen). MARIJ neemt NORA principes over en/of verbijzonderd ze voor de Rijksdienst een enkele uitgezonderd. Daarnaast vult MARIJ aan op NORA als het gaat om uniformering.

MARIJ 1.0

In de zomer van 2008 is MARIJ door de Interdepartementale Commissie Bedrijfsvoering Rijk (ICBR) vastgesteld. MARIJ wordt beschouwd als 'een voertuig voor de vernieuwing van de Rijksdienst'. De ICBR acht het van belang dat onder architectuur wordt gewerkt en dat MARIJ (naast NORA) als referentie-architectuur fungeert voor de departementen en (ICT-)projecten binnen de Rijksdienst.

MARIJ 1.0 bestaat uit:

- een factsheet, een samenvatting en toelichting voor bestuurders,
- een hoofddocument en bijlagen met o.a. lijsten met begrippen, principes, standaarden.

MARIJ 1.0 zelf is digitaal beschikbaar. Een nieuwe versie van MARIJ zal in de loop van 2010 verschijnen.

MARIJ 1.0 actief toepassen:

'Architectuur is een kwestie van doen'

Het is van belang om MARIJ 1.0 actief toe te passen zonder dat dit met bureaucratie gepaard gaat. Om daadwerkelijk te gaan werken met en onder architectuur en MARIJ echt te gaan positioneren en te verankeren binnen de bedrijfsvoering en veranderingsprocessen van de Rijksdienst is een meerjarig plan opgesteld voor de periode 2008-2011, een Programma Rijksarchitectuur (MARIJ), dit plan treft u hiernaast onder 'documenten'. Het programma beschrijft een viertal actielijnen, waarlangs dit gebeurt. Deze actielijnen richten zich op het ontwikkelen, sturen en werken met architectuur en op het beheeren, onderhouden en ondersteunen van (werken met) MARIJ en Rijksbrede architectuurinstrumenten.

2009 'MARIJ toepassen werkt'

In 2009 lag de nadruk op het leren sturen en werken met MARIJ en aanpalende architectuurinstrumenten. Belangrijke producten die in 2009 zijn ontwikkeld zijn een **Strategische Architectuur Checklist**, een samenvattende tabel **Strategische Architectuur Checklist**, een **Project Start Architectuur (PSA) sjabloon** en een **toetsmatrix PSA** te hanteren bij audits. Hier aan bestaat binnen de Rijksdienst een grote behoefte. Dat zelfde geldt ook voor enkele andere instrumenten, die niet direct zijn gerelateerd aan een PSA, te weten een **opleidingspakket MARIJ** en een **positioneringsnotitie 'Architectuur in Verandering'**.

Het opleidingspakket is modulair opgebouwd. De modules zijn flexibel van opzet en zo opgezet, dat het mogelijk is om brokken eruit te halen, als waren het legostenen, en deze in welke vorm dan ook in te zetten in het kader van een opleiding.

Het gaat om de modules:

1. Sturen op samenhang
2. Overview MARIJ
3. MARIJ voor architecten, deel 1 en deel 2
4. Implementatie MARIJ (kern)departement
5. Enterprise Architectuur Processen&producten
6. Architectuurbemensing en -competenties
7. Architectuur als stuurinstrument vergeleken met andere stuurinstrumenten

In de **positioneringsnotitie 'Architectuur in Verandering'** krijgen architectuurinstrumenten een plek in relatie met andere bedrijfsvoeringsinstrumenten (bijv. een business case, toets, projectplan). In de loop van 2010 zullen de verschillende producten c.q. Instrumenten, mede op basis van opgedane ervaringen, worden aangepast.

2010 'Sturen en werken met architectuur: een stap voorwaarts'

De focus voor 2010 verschuift in het licht van de ontwikkeling van het Rijk als concern van het ontwikkelen van het instrumentarium naar de toepassing van architectuur. Het gaat er om vanuit architectuur toegevoegde waarde te leveren bij actuele vraagstukken en het helpen realiseren van de vernieuwingsdoelstellingen op een samenhangende manier. In 2010 zal de nadruk liggen op de ondersteuning van de ministeries en rijksbrede programma's bij de toepassing van MARIJ met als doel dat departementale ontwikkelingen, producten en diensten passen binnen rijksbrede en departementale kaders en afspraken en dat Rijksbrede producten en diensten voldoen aan rijksbrede afspraken.

Meer informatie

Wilt u meer weten over MARIJ en andere diensten van RENOIR? Neem dan contact op met RENOIR via info@e-overheid.nl, +31(0)70 888 7820.

Alle relevante documenten, waaronder MARIJ 1.0, zijn te downloaden via:

<http://www.e-overheid.nl/thema/referentiearchitectuur/marij/marij.html>